

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelser
fra

Skolen på Duevej

Oktober 1950
Statens pædagogiske Studiesamling
København

*Det er levekunstens kærne
gennem let og tungt
om sit forårssind at værne,
holde hjertet ungt.*

*(Indskrift på mindestenen for en gammel
skolemand på Assistens kirkegård)*

I en tid, da de store skole- og opdragelsesspørgsmål er under meget livlig debat, kan der være en vis hvile i lejlighedsvis at beskæftige sig også med den lille pædagogik — derfor fremdrages nedenfor et problem, der forøvrigt altid har haft min interesse.

Opmærksomme læsere af skolens årsberetning vil sikkert have bemærket, at der hvert år i denne findes et lille afsnit med overskriften: Undervisning uden for skolen. Heri omtales ganske kort lejrskoleophold, ekskursioner, klasseudflugter, museums- og biblioteksbesøg samt af og til byvandring, og det er disse sidste, som jeg her vil slå til lyd for.

Selvfølgelig bør vore børn kende deres by, og byen er ikke blot hjemmets og skolens nærmeste omgivelser, ikke blot Frederiksberg, men hele hovedstadsområdet. Og hvor meget kender børnene til det? Intet eller så godt som intet. Omtaler man således i en historietime en eller anden kendt bygning, f. eks. Rosenborg, domkirken, universitetet eller Kristiansborg, er der som regel kun nogle ganske enkelte i klassen, der svagt erindrer engang at have set disse bygninger, men fortælle, hvor de ligger, eller ad hvilke gader eller sporvogns-linier man når frem til dem, er der så godt som ingen, der kan.

Uvidenheden er egentlig forbløffende. I en klasse med 13—14 års børn kendte knap halvdelen af eleverne Frederiksberg kirke udefra, og ikke en eneste anede, hvor Bakkehuset ligger. Dette sidste kan måske til nød undskyldes, for — hånden på hjertet, kære læser: Kender De selv Bakkehuset? Har De selv været der og glædet Dem over dette idylliske mindetempel for en række af vore åndelige stormænd?

Vartov er der absolut ingen, der kender, heller ikke i de

ældste klasser, og Lurbløesersøjlen på vejen derind til er mange ganske uvidende om. I en 5. klasse (11 års børn) havde over halvdelen aldrig bemærket Frihedsstøtten, skønt alle havde været på Hovedbanegården, og hverken digter-rækken i Allégade eller de forskellige mindesmærker rundt om på hovedstadens torve og pladser er kendt af det store flertal — selv ikke Frederik VI ved hovedindgangen til sin have.

Skolens boghandler har fortalt mig, hvor stort besvær han til stadighed har med at vejlede sine vekslende bude for at hjælpe dem til at finde rundt i byen. En af dem anede ikke, hvor Kristiansborg ligger, og en anden, der daglig passerede Frederiksberg kirke på vej til og fra sit hjem, var ganske vist klar over, at der ligger en kirke på hjørnet af Pileallé og Frederiksberg allé, men hvad den hedder, havde han aldrig hørt. Og sådan kunne man blive ved.

Er der da slet intet, børnene kender? Jo, Rådhuspladsen har de alle passeret — uden dog at bemærke den luefor-gyldte statue af Absalon på rådhusfacaden. Også Tivoli, Amalienborg (med vagtparaden) og Langelinie er kendt af de allerfleste, men spørger man dem, hvad de har set på Langelinie, indskrænker dette sig som regel til Gefionspring-vandet og måske Den lille Havfrue, mens f. eks. Huitfeldt-søjlen, Søfartsmonumentet, Mylius-Erichsenstenen og selv Trekroner er undgået deres opmærksomhed. Børn går til-syneladende gennem tilværelsen eller i dette tilfælde gennem deres by med lukkede øjne, spørger sig heller ikke for, og mon ikke deres voksne ledsagere glemmer at gøre dem op-mærksomme på, hvad der er at se?

Midt i uvidenheden har de dog alle eet fast holdepunkt, når det gælder den indre by. Har man således i en under-visningstime forgæves søgt at få børnene til at give oplys-ninger om beliggenheden af domkirke, universitet, bispe-gård eller synagoge og så til sidst i sin fortvivlelse spørger,

om de da ikke kender Daells varehus, så er hele klassen med — *der* har alle været. Og så ridser jeg i en fart en kortskitse op på tavlen: Nørregade med linie 5 og varehuset på hjørnet af Krystalgade, længere fremme bygningerne omkring Frue plads, fortsætter til Gammeltorv og gør endelig Krystalgade færdig med synagogen, Regensen på hjørnet af Købmagergade og eventuelt Rundetårn. Og i tilgift og for at underbygge det hele med lidt humor, der erfaringsmæssigt styrker interesse og hukommelse, får børnene så gerne historien om Krystalgade, hvis oprindelige navn var Skidenstrædet, men da gadens beboere med rette beklagede sig over dette navn og ansøgte bystyret om navneforandring, besluttede dette, at nu skulle gaden for alvor gøres ren, og gav den det strålende navn Krystalgade. Og så er vi nogenlunde hjemme i latinerkvarteret — i hvert fald i teorien, men selvfølgelig får børnene samtidig opfordring til næste gang, de kommer i Daells varehus eller overhovedet på de kanter, da selv at gå rundt i kvarteret, bruge øjnene godt og siden aflægge beretning om, hvad de har set, og så fortæller den ene efter den anden i den følgende tid om statuerne foran domkirken, Reformationsmonumentet, tavlen på bispegården, synagogens udseende, Fiolstræde med Holbergtavlen o. s. v.

Formålet er det selvfølgelig at gøre børnene hjemmekendte i deres by og det ikke alene af rent praktiske, men også af udviklingsmæssige grunde, for et virkeligt kendskab til hovedstaden, dens talrige institutioner og historiske minder kan nemlig få blivende betydning ved at skabe gode interesser.

Naturligvis søger skolen så godt, den kan, at orientere børnene i byen og dens liv, men det må væsentlig blive ad teoretisk vej, idet den kun en sjælden gang kan afse en hel arbejdsdag til byvandring. Skal det rigtig blive til noget, må hjemmene tage sig af sagen, og har man først fået begyndt,

vil man hurtigt blive klar over, at det er en dejlig og såre taknemlig opgave for en far eller mor eller for begge i forening at gå ud med deres dreng eller pige og sammen opleve de tusinder af minder, der knytter sig til landets hovedstad, se byens talrige smukke bygninger, både fortidens og nutidens, besøge museer og samlinger, glæde sig over de skønne parker og kirkegårde, lære vore talrige monumenter, statuer og kunstværker at kende, se havnens, grønttorvets og kødbyens myldrende liv og sidst, men ikke mindst blive orienteret i byen og dens gader, navnlig i den gamle by uden for strøget. Selvfølgelig skal det ikke ske på een gang, nej, kun lidt ad gangen, ellers kører man træt, og stoffet må gerne strække til i mange år; forøvrigt er det udtømmeligt, og jo mere man beskæftiger sig med det, des mere svulmer det op, for efterhånden som man vænnes til at bruge sine øjne, lærer at se, bliver der stadig flere og flere ny og interessante enkeltheder, som fanger opmærksomheden.

Kommer man til en fremmed by, det være sig i ind- eller udland, giver man sig med interesse til at se på kirker, slotte, monumenter, museer o. s. v. og søger i det hele at blive så godt orienteret, som tiden tillader — hvorfor så dog ikke begynde med sin egen by og lære den at kende i et og alt? Og det bør være far eller mor eller helst dem begge i forening, der er vejledere. En sådan oplevelse må man ikke lade gå fra sig eller overlade til spejdere og lignende børneorganisationer. Sådanne organisationer kan i mange henseender være gode, men pas på, at de ikke helt tager Deres børn fra Dem, så forældre og børn i nogen måde bliver fremmede for hinanden og ikke har noget at tale sammen om, nej, børneorganisationer er og bliver kun et surrogat, og hjemmet må være nummer eet.

Desværre er det ikke helt sjældent, at man hører forældre, navnlig fædre, hovedrystende og opgivende udtale, at de ved virkelig ikke, hvad de skal tale med deres store børn om —

de er med andre ord slet ikke på bølgelængde med de unge, der er gledet fra dem og muligvis har fået interesser og kammerater af mindre lødig art. Sådanne forældre har forsømt i tide at få interessefællesskab med deres børn, men et sådant er der netop mulighed for at skabe ved, fra børnene er små, at tage dem med ud på opdagelse i den store by. Begynd tidligt, men småt og selvfølgelig med noget, børnene kan fatte! Og uvilkårligt vil de voksne, der smittes af børnenes opdagerglæde og levende modtagelighed, rives med og selv få interesse for alt det, vandringerne afslører, og som måske hidtil har været uopdaget land også for dem – og så bliver der noget at tale om, ikke alene på selve turen, men også både før og efter, for vandringerne skal naturligvis planlægges ved hjælp af Københavnskortet og, efterhånden som børnene bliver større, ved at der i fællesskab læses om det, man skal se eller har set. Litteraturen om hovedstadsområdet er overordentlig rig, og alt kan lånes på kommunebibliotekerne, men begynd med de ganske små værker, f. eks. *Alfred Jeppesen: Københavns historie* eller *R. Broby Johansen: Gennem det gamle København*, og for vor egen kommunes vedkommende *Jørgen Hørbøll: Frederiksberg fra bondeby til storstad*. Blyant og notesbog medbringes på turen, så man kan nedskrive interessante indskrifter, gøre notater om, hvad man sidenhen vil søge nærmere oplysninger om på skolens læsestue eller i kommunebiblioteket, og eventuelt, hvis man har hånddelag derfor, lave små skitser af mærkelige enkeltheder ved gamle huse el. lign.

Og hvad skal man så se? Ja, stoffet er så omfattende, at der her kun i summarisk form kan antydes visse retningslinier, mens der igrøvrigt må henvises til kortet og den rige litteratur om hovedstaden, der også giver alle enkeltheder. Lad mig nævne Slotsholmen (husk bibliotekshaven!) og de gamle bykvarterer, særlig Christianshavn, endvidere Christian IV's bygninger, de gamle kirker, Grønningen med

Kastellet og Langelinie, Allégade med Frederiksberg kirke og Bakkehuset, parkerne, havnen og endelig museerne. For disse sidstes vedkommende må man ikke over de store samlinger glemme at besøge de mindre — jeg tænker bl. a. på Nyboders mindestuer, Wesselstuerne på Gråbrødretorv og Teatermuseet. Det sidste er måske nærmest for voksne, men tag alligevel bare børnene med, for dem er der også noget til: Duften fra Struensees og Caroline Mathildes, fra Frederik VII's og grevinde Danners tid hænger ligefrem i balkoner og betræk derinde.

Og så kan jeg ikke lade være med at nævne vore meget smukke kirkegårde med de talrige mindesmærker for kendte mænd og kvinder, hvis navne har klang i statsstyrelsens og kirkens, i videnskabens, kunstens og digtningens verden. Ved kirkegårdenes hovedindgange er der som regel anbragt planer, der viser sådanne mænds og kvinders hvilesteder, så man let kan finde frem til dem. Blot et enkelt eksempel: Følger man på Assistens kirkegård vejen langs kirkegårdsmuren ud mod Nørrebrogade og drejer ind ad gangen ud for den anden indgangsport fra Runddelen (porten er lukket, men på sidepillerne mærket afdl. E og afdl. F), passerer man bl. a. H. C. Ørstedes, Jacob Peter Mynsters, H. N. Clausens og Chr. Colbjørnsens grave, men inden man når dem, bør man standse ved den høje mindesten, konferensråd Rothe i 1814 satte over sin hustru, og glæde sig over dens fint poetiske indskrift:

*Som vandrerens fjed over sneen
var dit løvned,
spor betegner det vel,
ikke den ringeste plet.*

Og går man derefter videre til venstre langs den skillemur, man træffer på, står man hurtigt ved Rasmus Rasks og Poul Martin Møllers grave. Selvfølgelig dvæler vi også

ved H. C. Andersens grav syd for det store kapel og ved mange, mange andre. Men gå selv på opdagelse både på Assistens og på vore andre kirkegårde, besøg også den gamle, mærkelige jødekirkegård i Møllegade og begravelsespladserne omkring kirkerne i den indre by, også Christianskirkens — det lønner sig, for det giver stof til overvejelser og samtaler: Mange af Danmarks store kommer en så forunderligt nær, og har man glemmt, hvad de udrettede, læser man derom, i hvert fald i et leksikon. Lad mig her aflægge en forklarende tilståelse: I årenes løb er kirker og kirkegårde blevet et af mine yndlingsstudier — men en konfrontation med de stores grave er ganske givet en oplevelse for alle, også for børnene, de har jo hørt om dem i skolen.

Også længere friluftsture bør man af og til tage, navnlig i sommertiden, f. eks. Damhussøen eller Frederiksberg rundt, besøg på Refshaleøen eller i de grønne områder fra Borups allé over Damhussøen til Kalvebod strand — glem heller ikke den storslåede Utterslev mose, en af det københavnske bystyres største bedrifter. Og endelig er der jo hovedstadsområdets vidtstrakte omegn både mod nord, syd og vest og på Amager — der er ture til mange, mange år.

Og hvornår skal man tage på vandring? Når far eller mor eller helst begge kan følge med, og det bliver vel fortrinnsvis om søndagen, men den dag er også ganske fortrinligt egnet dertil, for så er der søndagsstilhed i den gamle bys morsomme gader, og man kan i ro og mag glæde sig over de smukke huse og i fred se på monumenter og læse mindetavler, og dem er der mange af. Lad en sådan søndagsvandring træde i stedet for en tur i Tivoli eller på Bakken — den er adskillig mere interessant og ulige billigere!

Tag nu trøstigt fat, så det kan gå op for Deres børn, at hovedstaden er langt, langt mere end Rådhuspladsen, Tivoli og — Daells varehus.

Johannes Vejlbj.

Skoleåret 1. august 1949—31. juli 1950

Skolens lærere. Den 31. august tog overlærer *Jørgen Pedersen* afsked med pension efter at være fyldt 70 år og efter at have virket ved Duevejens skole siden dennes indvielse d. 12/6 1906, altså i

mere end 43 år. *Jørgen Pedersen* var den sidste af det kuld af lærere og lærerinder, der fik deres gerning her ved skolens oprettelse, og han blev af os alle betragtet som skolens *grand old man*. Hans sangglæde og lyse optimisme, hans rige og gode, men også ydmyge sind, hans strålende humør og absolutte loyalitet gjorde ham afholdt af alle, både af børn, forældre og kolleger, og når hertil kommer flid og dygtighed som lærer, præcision og en aldrig svigende interesse for alt, hvad der vedrørte skolen, vil man forstå, at Duevejens skole har meget at sige ham tak for. Betegnende er det også, at gamle Duevejelever under en samtale så godt som

altid spørger efter *Jørgen Pedersen*, ham kender de alle, hvad enten de har haft ham til klasselærer eller ej, og hans navn får minderne til at vælde frem. Nu ønsker vi, at *Jørgen Pedersen* endnu i en år-række må få helbred til at dyrke den jord, han altid har elsket — glæde over planter og glæde over børn er betegnende for den rigtige lærer.

Fru *Ingeborg Børresen*, der har virket her ved skolen fra 1/8 1935, tog sin afsked fra 31/10 49 for helt at kunne hellige sig sit hjem og sine børn. Skolen siger fru *Børresen* tak for dygtigt og samvittighedsfuldt arbejde gennem årene.

Klasse- og elevtal. Skolen har i 1949—50 haft ialt 29 klasser, nemlig 3 drengeklasse, 3 pigeklasse og 23 fællesklasse.

Ved skoleårets begyndelse var der indskrevet 132 børn til de nye førsteklasse, og skolen begyndte året med ialt 859 elever (408 drenge

og 451 piger). I årets løb var der en afgang på 33, så året sluttede med 826 elever. Heraf blev yderligere ved skoleårets slutning 28 udskrevet efter bestået mellemskoleeksamen eller ved udløbet af den undervisningspligtige alder.

Den 31. december 1949 var klassekvotienten, d. v. s. det gennemsnitlige elevantal pr. klasse, 29,2.

Forsømmelser. Skoledagenes antal: 226.

Beregnet i procent af skoledagenes antal udgjorde forsømmelserne ialt 6,3 %, nemlig 5,9 % på grund af sygdom og 0,4 % af andre grunde.

Meddelelse om grunden til et barns fraværelse bedes altid snarest tilstillet klasselæreren, om muligt samme dag. Meddelelsen bør helst være skriftlig, f. eks. pr. brevkort — ikke telefonisk til kontoret.

Af hensyn til børnenes arbejdsvaner, eksemplet og hele skolearbejdet henstilles det indtrængende til hjemmene kun at bede om fritagelse for skolegang, når det er absolut påkrævet, ligesom hjemmene så vidt muligt bedes sørge for, at fars og mors ferie falder sammen med skoleferien.

Eksamener og optagelsesprøver. Til mellemskoleeksamen indstilledes 29 elever, hvoraf 28 bestod, idet 1 var syg under en del af eksamen og fik lov til at gå IV x om. Af de 28 blev 1 optaget i 1. gymnasieklasse og 21 i realklassen, mens 6 blev udskrevet.

84 elever (2 fra I f, 81 fra 5. kl. og 1 fra 4. kl.) deltog i optagelsesprøven til eksamensmellemskolen; 65 bestod prøven.

3 elever fra III f blev optaget i præliminærklasserne.

Stipendier, flidspræmier — opsparing. I stipendier, legater og flidspræmier uddeltes 2950 kr.

Skolen har i årets løb solgt sparemærker til børnene for 2940 kr.

Skolepsykologisk kontor — særundervisning. Der blev i det forløbne skoleår foretaget skolepsykologisk undersøgelse af 39 børn, 27 drenge og 12 piger.

Ved skoleårets begyndelse var der ialt 29 børn, 16 drenge og 13 piger, der havde så store vanskeligheder med læsning og stavning, at de fik ekstrahjælp på skolen. I løbet af året kom der 15 til, mens 17 ophørte med at få ekstraundervisning, enten fordi de var blevet

tilstrækkelig dygtige, eller fordi de havde så alvorlige vanskeligheder, at det var nødvendigt at flytte dem til en læseklasse.

Foruden de 29 børn med særlige læsevanskeligheder var der ved begyndelsen af det forløbne år 56 børn, hvis skolefremgang blev fulgt af skolepsykologerne. I årets løb kom 41 til, mens 46 enten ophørte med at være under observation eller flyttede til andre skoler eller overgik til at få læse- og stavetræning. Eet barn blev overført til hjælpeskolen.

Af de børn, der var indmeldt til at begynde deres skolegang fra 1/8 50, blev 12 undersøgt, fordi de var meget unge. I 7 tilfælde blev det anbefalet at lade dem begynde.

— Af anden særundervisning kan nævnes, at 13 børn (7 drenge og 6 piger) har været udtaget til talekursus, ligesom de børn, talelæreren tidligere har undervist, er blevet kontrolleret, hvorefter 4 af dem atter deltog i undervisningen. Af de 13 nye børn blev 2 i forbindelse med undervisningen henvist til halsspecialist og 1 til tandlæge.

Endvidere er 212 børn blevet høreprøvet, nemlig samtlige elever i skolens 2. klasser samt de børn fra andre klasser, der havde ørelidelser eller ønskedes undersøgt af hjem eller skole. Af de undersøgte blev 58 udtaget til fortsat kontrol, 21 henvises til lægebehandling, og 1 fik kursus i mundaflæsning. Ved skoleårets udgang var 39 stadig under kontrol.

16 elever med holdningsfejl (7 drenge og 9 piger) har deltaget i særlige timer i holdningsgymnastik.

Undervisning uden for skolen. Fem klasser har hver været en uge på lejrskole i Lumsås. Så godt som alle de større klasser har hver for sig været på tur til lejrhuset »Hytten« ved Sønderød og overnattet der, ligesom der er blevet foretaget ekskursioner til byens parker, Utterslev mose, Saltholm og Falsterbo i Skåne (fugletræk).

Forskellige klasseseture er gået til Dyrehaven, Roskilde, Vordingborg — Storstrømsbroen, Sorø — Bjernede kirke — Tersløsegård og Helsingborg — Odensjön — Skärålid.

Klassebesøg er blevet aflagt på Nationalmuseet, Thorvaldsens museum, Rosenborg, Bymuseet, Nyboders mindestuer, Kunstindustri-museet, ruinerne under Kristiansborg, Zoologisk museum, Burmeister og Wains skibsmuseum, Uraniaobservatoriet, Frederiksberg gasværk, Frederiksberg kommunes udstillingslokale på Gl. Kongevej (gas og

elektricitet), Frilandsmuseet i Lyngby, Danmarks akvarium samt på de forskellige udstillinger i »Forum«.

Endvidere har 5 klasser været på byvandring i det gamle København (Christian IV's bygninger), og i september besøgte samtlige grundskoleklasser og en del af de større klasser Zoologisk have.

Endelig har 7 klasser fået korte kursus i bøger brug på kommunebiblioteket.

Fritidsbeskæftigelse. Skolens læsestue har i vinterhalvåret været åben for eleverne 5 eftermiddage om ugen og i månederne september, april og maj 2 eftermiddage, hver gang 2 timer. 1573 elever har besøgt læsestuen og der været beskæftiget med lektielæsning og stilskrivning eller dyrket forskellige private interesser. Fra skolebiblioteket udlåntes 10813 skønlitterære og faglige bøger til hjemmelæsning.

I vinterhalvåret var der desuden adgang for eleverne til at deltage i følgende former for fritidsbeskæftigelse: Gymnastik for drenge og piger, bogbinding, håndarbejde, folkedans og korsang.

I sommerhalvåret blev der dyrket boldspil, og desuden havde 40 børn hver sin lille skolehave.

Endelig bragte året en nydannelse: Fritidsklubben for de store elever. Fire af skolens unge lærere tog initiativet hertil, fik i september sammenkaldt et møde for forældre og elever for at forelægge planerne og undersøge stemningen, og da mødet gav enstemmig tilslutning til tanken, gik man straks i gang med at skaffe midler til foretagendet. En fodboldkamp mellem elever og lærere samt en række underholdningsaftener gav ialt c. 800 kr., ligesom der også fra forskellig side blev overladt klubben en del inventar. Med velvillig støtte fra skolevæsenet indrettedes et kælderlokale til dagligstue, og spisekælderen blev omdannet til værksted med høvle- og filebænke samt forsynedes med bordtennis, bobspil o. lg. Dagligstuen, der udstyredes med tapeter, gardiner, gulvtæppe, bordlamper og rigtige møbler, skulle være samtale- og læseværelse, ligesom pigerne der kunne beskæftige sig med håndarbejde og eventuelt høre radio. 1. december 1949 begyndte klubben så sin virksomhed og holdt under stor tilslutning åbent hus 4 aftener om ugen fra kl. 19 til 21, indtil sæsonen sluttede d. 21. april 1950. For at hindre, at de unge drages for meget bort fra hjemmene, blev der indført en vis adgangs begrænsning, som dog ophævedes den sidste måneds tid, da besøget efterhånden ebbede ud, og for at vække de unges ansvarsfølelse og søge at opdrage dem til selvstyre måtte de indtegne sig som med-

lemmer og selv vælge bestyrelse, ligesom de på 2 generalforsamlinger vedtog love, ordensbestemmelser o. lg. Alle klubbens medlemmer havde adgang til en morsom fastelavnsfest med dans, æbleskiver og sodavand. Ved sæsonens slutning blev forældrene indbudt til at besøge klublokalerne en aften, og derefter samledes de til forhandling med lederne. Ialt havde klubben i vinterens løb 2103 besøg eller gennemsnitlig 35 pr. aften.

Fritidshjemmet, der har plads til c. 60 børn, og som regel er fuldt optaget, har sin egen ledelse, til hvilken alle henvendelser må rettes. Kun skolesøgende børn kan optages og kun, hvis begge forældre har arbejde uden for hjemmet; fortrinsret har hjem, hvor far eller mor savnes.

Dansk skolescene. 290 elever fra begge mellemskoleafdelinger og fra 5. klasserne har været medlemmer af skolescenens yngste hold og set *A. Oehenschläger*: »Aksel og Valborg«, *O. Goldsmith*: »Fejltagelserne« og *Molière*: »*Scapins* gavtyvestreger«.

294 elever meldte sig til de filmsforestillinger, som Skolescenens bio arrangerede i Grøndalsteatret, og så for de større børns vedkommende: »Den glemte landsby«, »Et barn eftersøges«, »En skærsommernatsdrøm« og »Det tunge vand«, mens programmet for 5. klasserne bød på: »Min ven Flicka«, »Vi fanger hestetyvene« og stavnslåndsfilmen »Kongen bød —«.

Skolelægens arbejde er væsentlig af kontrollerende og forebyggende art. Trænger et barn til lægebehandling, får hjemmet meddelelse derom.

Alle nyindskrevne børn undersøges, og der udfærdiges for hvert barn et helbredskort, der følger det skoletiden igennem. Særlig svagelige børn kontrolleres regelmæssigt.

Hele skolen er under tuberkulosekontrol, også alle voksne. Af eleverne i de nye førsteklasse viste 132 sig at være tuberkulinnegative, hvorefter hjemmene fik tilbud om calmettevaccination. 119 hjem modtog tilbudet, mens 13 afslog det. Kontrollen fortsættes gennem børnenes hele skoletid, og tilbudet om vaccination vil i fremtiden blive gentaget fra år til år, men desværre er der endnu en del hjem, som ikke forstår vaccinationens store forebyggende værdi særlig i den for smitte meget udsatte ungdomsalder — i vore afgangsklasse var der således i år 3 tuberkulinnegative elever, der blev udskrevet af skolen uden at være vaccinerede. Det store mål er at få tuberku-

losen helt udryddet for den opvoksende generations vedkommende, ligesom det i alt væsentligt er lykkedes gennem vaccination at få bugt med difterien, men skal dette mål nås, må alle hjem være med i kampen ved at lade deres børn og unge calmettevaccinere.

25 elever blev af skolelægen udtaget til et 6 ugers ophold i særlige svagbørnskolonier. Derimod har der ikke i det forløbne skoleår kunnet udsendes kirtelsvage børn, da det nye sanatorium ved Høve strand ikke er blevet færdigt, men så snart dette sker, vil det blive taget i brug.

Skolesygeplejersken tager sig af alle mindre skader, foretager eftersyn for utøj og hjælper skolelægen ved alle undersøgelser.

Skoletandpleje. Skolen har sin egen tandklinik, og her har 818 børn været til behandling hver to gange i årets løb.

Af de til førsteklasseerne pr. 1. august 1949 indskrevne 132 børn blev 130 tilmeldt skoletandlægen, og af disse havde kun 17 helt sunde tænder.

Badning og svømning. Alle elever fra 1. til 3. klasse får hver uge et varmt bad på skolen, de nyindskrevne børn i førsteklasseerne begynder dog først badningen i oktober.

Af hensyn til kammeraterne og klassens enhed henstilles det indtrængende til hjemmene kun at bede børnene fritaget for bad, når helbredshensyn gør det absolut nødvendigt.

Alle elever fra 4. klasse og derover bader i svømmehallen og får foruden renselsesbad tillige svømmeundervisning.

De forskellige svømmeprøver er i det forløbne år blevet bestået af følgende antal elever:

Den danske skoles svømmeprøve	25 drenge og 25 piger
Den danske skoles frisvømmerprøve . . .	16 — - 13 —
Den danske skoles livredningsprøve . . .	3 — - 0 —

Skolebespisning. Indtægtsgrænserne for deltagelse i skolebespisningen er helt bortfaldet, så alle børn kan være med. I det forløbne skoleår har deltagernes antal svinget fra 381 til 515, og alle har daglig fået en frokostpakke, en kvart liter varmebehandlet sødmælk og — når forholdene har tilladt det — et æble. Børnene spiser i klasseværelserne sammen med kammeraterne. Af praktiske grunde kan nye tilmeldinger kun finde sted til den første i en måned.

Ferierejser og feriebeskæftigelse. Til det sædvanlige 3 ugers ophold i kommunelærerforeningens feriekolonier udsendtes i den forløbne sommer 218 elever, mens der kun kunne skaffes nye feriepladser på landet til 5. Fri jernbanerejse til ferieophold på landet fik — foruden kolonibørnene — c. 113 elever.

For de børn, der ikke kom ud i sommerferien, blev der ved skolevæsenets foranstaltning arrangeret boldspil, idræt, svømning og gratis heldagsture til smukke steder i omegnen, ligesom »Hytten« holdt åbent hus i ferien. 9 drenge erhvervede sig i løbet af ferien skoleidrætsmærket, 3 fik guld-, 4 sølv- og 2 broncemærket.

Forældrerådet bestod ved skoleårets begyndelse af følgende medlemmer:

1. Fru *Ebba Erichsen*, Fuglebakkevej 28.
2. Fru *Bodil Pedersen*, Fuglebakkevej 83.
3. Hovedbogholder *Poul Knudsen*, Nrd. Fasanvej 164 (fmd.).

Stedfortrædere:

1. Civilingeniør *M. Maarbjerg*, Duevej 105.
2. Fru *H. Larsen*, Kong Georgsvej 70.
3. Civilingeniør *O. Husted*, Fuglebakkevej 97.

I oktober 1949 trådte fru *Ebba Erichsen* efter eget ønske ud af rådet, da hun ikke mere havde børn på skolen. Fru *Erichsen* havde været medlem af rådet siden 1938 og har i de forløbne 11 år vist skolen meget stor interesse og med dygtighed og forståelse taget sig af de forskellige opgaver, hvorfor skolen siger hende hjertelig tak for udmærket samarbejde. I hendes sted indtrådte 1. stedfortræder civilingeniør *M. Maarbjerg*.

Forældrerådet fortsatte sin virksomhed til 1. april 1950, da den nye skoletilsynslov trådte i kraft og indførte helt nye former for forældrenes samarbejde med skolen. Da kommunalbestyrelsen vedtog ordningen med den store fælles skolekommission, blev hovedbogholder *Poul Knudsen* efter indstilling fra forældrene udpeget til i denne at være repræsentant for Duevejens og la Courvejens skoler. En kreds af forældre indgav imidlertid skriftlig anmodning til myndighederne om at få afstemning om spørgsmålet: Skolenævn eller ej, og da denne afstemning først kunne finde sted i begyndelsen af det nye skoleår, indvilligede det hidtilværende forældreråd — efter opfordring fra skolen — i at fortsætte som samarbejdsudvalg, indtil forholdene blev afklarede.

Af skolens dagbog.

13. august: Modtagelse i den flagsmykkede gymnastiksal af ele-

verne til de nye førsteklaser. Forældrene orienteredes i en række forhold vedrørende skolen og skolegangen.

12. september: Møde for eleverne fra samtlige mellemskoleklasser med forældre angående oprettelse af en fritidsklub. Om fritidsklubben se nærmere side 13.

5. oktober: Lektor frk. *Sophie Petersen* fortalte for eleverne fra mellemskolen med forældre om »En rejse med flyvemaskine gennem Sydamerikas Andesbjerge«. Foredraget ledsagedes af lysbillede.

12. oktober: Forældremøde. Børnepsykiater, dr. med. *Karen Margrethe Simonsen* talte om »Opdragelsesproblemer«, hvorefter der fulgte forhandling.

24. oktober: I anledning af Forenede Nationers dag fortalte lærer *A. Johnsen* de store elever om »F. N.«s organisation og virksomhed.

5. november: Den årlige sammenkomst for tidligere elever, c. 275 gav møde.

1.—21. december: Politibetjent *Abrahamsen* fra færdselspolitiet gav 2.—5. klasserne hver to timers undervisning i færdselslære samt een times praktisk vejledning på gaden. Det meget vellykkede kursus sluttede med, at børnene i gymnastiksalen fik forevist færdselsfilmen, og at alle eleverne i 2. klasserne som gave fra skolevæsenet hver fik et eksemplar af færdselsbogen.

1. december: Underholdning (trylleforestilling) ved overlærer *E. Prosch-Jensen* for eleverne i 4. og 5. klasserne med forældre.

6. december: Legetime ved lærer *Egon Raaberg* for eleverne i 1. til 3. klasse, fordelt i to hold. Forældrene var indbudt som tilskuere.

7. december: Møde for 5. klassernes forældre om optagelsesprøven til mellemskolen og de to mellemskoleafdelinger.

22. december: Juleafslutning med fremførelse af skolens julekantate. Pastor *Lauge Nielsen* talte for de større elever, skolens inspektør for de små.

5. januar: Besøg af svensk rejselektor *Gösta Sjöstedt*, der læste op og fortalte for eleverne i de øverste mellemskoleklasser.

31. januar: Norsk rejselektor *Marie Bjørnslie* holdt foredrag og viste film om Lofoten for eleverne fra 4. kl. og opefter.

1.—28. februar: Skolernes vandrestilling af vor tids kunstværker (malerier, skulpturer, tegninger og raderinger) var udstillet i samtlige skolens lokaler. Professor *Georg Jacobsen* gennemgik i gymnastiksalen en række af kunstværkerne for eleverne fra 5. kl. og opefter, og alle skolens børn var under ledsagelse af lærerne

to gange rundt i lokalerne for at få lejlighed til at se samtlige værker. Også forældrene var en aften indbudt til at se udstillingen.

18. februar: Fastelavnsfest med tøndeslagning og film for 1.—3. kl.

23. februar og 2. marts: To møder om erhvervsvejledning for de større elever med forældre, det første om de kvindelige, det andet om de mandlige erhverv. Ved det første møde talte prokurist frk. *Johanne Petersen*, keramikker fru *Alma Andersen*, husmoder fru *Grethe Holmen* og socialrådgiverske fru *Ellen Østerskov Rasmussen*, ved det andet magister *Poul Bahusen* fra Psykoteknisk institut.

4. marts: Skolebal for eleverne fra 4. og 5. klasserne.

15. marts: Filmsaften for eleverne fra 4. og 5. klasserne med forældre. Kommunalærer *Holger Jensen* fra Rådmandsgades skole foreviste filmen »Mistænkt«.

21. marts: Feriekoloniaften for eleverne fra mellemskolen med forældre. Formanden for kolonierne, lærer *Kaj Johansen*, fortalte og viste film.

29. marts: Tegneren, lærer *Jørgen Clevin* fortalte og tegnede for eleverne i 1.—3. kl. med forældre.

22. april: Skolebal for eleverne fra mellemskolen.

1. maj: Forevisning for de større klasser af forskellige farve- og tonefilm med emner fra U. S. A., udlånt af det amerikanske gesandtskab.

4. maj: Højtidelighed i gymnastiksalen med sang, tale og gramofongengivelse af den historiske udsendelse fra London.

12. juni: Skolens fødselsdag. Midsommerfest på idrætspladsen og i skolegården for samtlige elever med forældre. Frederiksberg lærerorkester og lærerkor medvirkede, og iøvrigt omfattede programmet korsang af alle skolens klasser, folkedans, fakkeltog og bål med tale af borgmester *Aksel Møller*, hvorefter der sluttedes af med dans for alle i den illuminerede skolegård. Mere end 2000 børn og voksne deltog i festen.

16. juni: Årsafslutning for de udgående elever med forældre. — Udstillingen af elevarbejder holdtes foruden årsprøveudagen også åben aftenen før, for at så mange forældre som muligt kunne få lejlighed til at se den.

— I årets løb har der været afholdt 5 forældredage for hele skolen samt 5 klassesammenkomster for forældre.

Meddelelser om indeværende skoleår (1950-51)

Det ny skoleår er begyndt med 906 elever (431 drenge og 475 piger) fordelt i følgende 32 klasser:

Klasse	Lokale	Klasselærer
Real	30	<i>Jacob Olsen</i> (overlærer)
IV x Aa	28	<i>K. Nørrekjær</i>
IV x Bb	26	<i>K. H. Jacobsen</i> (overlærer)
III x Aa	24	<i>Kaj Johansen</i>
II x Aa	25	<i>K. H. Jacobsen</i> (overlærer)
II x Bb	22	<i>A. Johnsen</i>
I x Aa	27	<i>E. Raaberg</i>
I x Bb	29	<i>E. Halved</i> (fru)
III f Aa	23	<i>K. Kongshøj Kristensen</i>
II f Aa	22	<i>K. Bjerresø</i> (overlærer)
I f Aa	23	<i>B. Smidt Petersen</i> (fru)
I f Bb	27	<i>R. Schønecker</i> (fru)
5 A	18	<i>Fr. Palludan Rasmussen</i>
5 Bb	19	<i>J. Linderberg</i> (overlærer, frk.)
5 Cc	17	<i>G. Komann-Petersen</i> (fru)
5 a	21	<i>A. M. Nøjgaard</i> (fru)
4 A	15	<i>I. Jacobsson</i> (overlærer)
4 Bb	20	<i>G. Frøslev Pedersen</i>
4 Cc	8	<i>S. Ahlquist</i> (fru)
4 a	11	<i>G. Bønding</i> (frk.)
3 Aa	Ghv.	<i>K. Harder</i> (fru)
3 Bb	Ghv.	<i>I. Jensen</i> (frk.)
3 Cc	13	<i>K. Rørbech</i> (frk.)
3 Dd	7	<i>Jenny Larsen</i> (overlærer, frk.)
2 Aa	12	<i>Johs. Pihl</i>
2 Bb	14	<i>V. Friis</i> (frk.)
2 Cc	16	<i>I. Kirkegaard</i>
2 Dd	10	<i>M. Bundsgaard</i> (frk.)
1 Aa	12	<i>B. Kristensen</i> (frk.)
1 Bb	14	<i>T. Ramløv Mortensen</i>
1 Cc	16	<i>Else Jensen</i> (fru)
1 Dd	10	<i>Birger Nielsen</i>

Romertal betegner mellemskoleklasser, x eksamensmellemskole, f eksamensfri mellemskole. Almindelige tal betegner grundskole-

klasser. Drengeskoler betegnes ved store bogstaver, pigeskoler ved små, fællesklasser har både et stort og et lille bogstav. Ghv. betyder Godthåbsvejens skole — det forøgede klassetal har nemlig medført, at to klasser i år har måttet anbringes der, men de hører i et og alt under Duevejens skole.

Foruden de nævnte klasselærere virker følgende lærere ved skolen:

Poul E. Bigand

O. Fuglsang

J. K. Groth

M. Leth-Petersen (viceskoleinspektør, frk.)

E. Savard Nielsen (fru)

R. C. Rasmussen (viceskoleinspektør)

Jørgen Sørensen

E. Vordskov (frk.)

Fra 1. oktober 1950 er *J. K. Groth* blevet kaldet til lærer i Fåborg, hvorefter hans timer er blevet overtaget af *Poul E. Bigand*, og den af *Birger Nielsen*.

Indskrivning til de nye førsteklasse finder hvert år sted fra 1. september til 31. januar i kontortiden. Undervisningspligten indtræder først, når barnet er fyldt 7 år.

Undskrivning kan kun finde sted ved slutningen af et skoleår for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 14 år. Dog har kommunalbestyrelsen besluttet, at børn, der er født i skoleårets 3 første måneder (august, september og oktober), med hensyn til undervisningspligtens indtræden og ophør stilles lige med børn, der er født før skoleårets begyndelse.

Konfirmationsforberedelse. Ifølge aftale mellem skolevæsenet og præsterne finder konfirmationsforberedelse kun sted i vinterhalvåret, mens selve konfirmationen som hidtil stadig vil kunne foregå såvel om foråret som om efteråret. Af hensyn til tilrettelæggelsen af skolens arbejde kan eleverne kun deltage i konfirmationsforberedelse, når de går i II f eller III x.

Forældredage afholdes 10. september, 10. november, 10. januar, 10. marts og 10. maj, såfremt disse dage er skoledage. Forældre og værgere er på disse dage velkomne til at overvære undervisningen.

Mælkesalg. Børnene kan til deres frokost købe mælk på skolen. En flaske med $\frac{1}{4}$ liter sødmælk koster 14 øre, men salget finder kun sted mod aflevering af mælkemærker, der købes på skolen i ark à 10 stk. (pris 1,40 kr.).

Fundne sager udleveres hver dag i kælderen i frikvarteret kl. 12 af den vagthavende lærer. Det frarådes indtrængende at lade børnene medbringe smykker, ure, fyldepenne o. lg. værdigenstande. Skolen kan ikke påtage sig noget ansvar for sådanne ting — heller ikke for cykler eller cykledele, selv om børnene har fået skolens tilladelse til at medføre cykler.

Ophold i klasselokalerne i frikvartererne må ikke finde sted, dels af hensyn til skolens orden og dels for at forebygge tyverier eller mistanke derom. Det henstilles derfor til hjemmene, at børnene efter en sygdomsperiode ikke kommer i skole, før de på normal vis kan deltage i skolelivet.

Skolen på Duevej i oktober 1950.

Johannes Vejlbj.

Træffetider m. m.

Skoleinspektør *Johannes Vejlbj* træffes daglig kl. 12—13. Anden tid efter aftale.

Viceskoleinspektør *R. C. Rasmussen* har kontortid kl. 10—11.

Skolelæge fru *G. Gørtz* har konsultation på skolen tirsdag kl. 13—13.30 og fredag kl. 9.30—10.00.

Skolesygeplejerske frk. *J. Lassen* træffes mandag, onsdag og fredag kl. 8—10.30, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 11—14.

Skoletandlæge fru *I. Østergaard* har konsultation på skolens tandklinik hver skoledag kl. 8—12.

Skolens repræsentant i skolekommissionen: Hovedbogholder *Poul Knudsen*, Ndr. Fasanvej 164.

Formand for skolens lærerråd: Kommunalærer *Kaj Johansen*.

Skolens ordensregler

1. Når du kommer i skole, skal du være på legepladsen, før det ringer. Ophold på fortovet uden for skolen er forbudt.
2. Når du har frikvarter, skal du opholde dig på legepladsen — ingen må være i skolebygningen eller på idrætspladsen. Unødigt ophold på toiletterne er forbudt, og der må ikke være mere end een elev i hvert rum.
3. Når du leger, må du være hensynsfuld mod kammeraterne og ikke lege noget, der kan være farligt for andre, f. eks. springe buk, spille bold eller kaste med sne — skån altid dit eget og kammeraternes tøj! Skydevåben, dolke, brændglas o. lign. må ikke medbringes, og handel samt spil om penge er forbudt.
4. Når klokken ringer, skal legen holde op, og du skal straks gå til din plads i rækken.
5. Når du færdes på trappen, skal du holde til højre, og du må ikke løbe eller råbe op. I skal altid gå to og to, når I klassevis går op eller ned.
6. Når du henter mælk eller bringer tomme flasker tilbage, skal du bruge mælkekassen.
7. Når du har spist, skal madpapir, æblerester o. lign. i papirkassen.
8. Når du forlader klassen, må der ikke ligge papir eller andet affald på dit bord, på hylden eller på gulvet. Du må aldrig tegne på borde eller vægge.
9. Du må kun cykle til skole, når du har fået skolens tilladelse dertil. Cyklen skal da forsynes med nummer og stilles i et af stativerne. Du må ikke cykle i skolegården eller på fortovet.
10. Du skal altid have navn i alle dine bøger og bind om dem. Også gymnastiktøjet skal mærkes med navn, og det tilrådes ligeledes at have navn i taske, hue og overtøj.

